

MESTAFZET REGELEN OP BEDRIJFSNIVEAU

De familie Meerdink uit Aalten (Gld.) blijft investeren in innovatie om het 'mestprobleem' aan te pakken. Al vanaf 2008 exporteren ze alle mest naar Duitsland, na een hygiëniseringsbehandeling. Sinds november 2010 is een extra drukbehandeling nodig voor export.

Zeer verontwaardigd is Henk Meerdink in Aalten (Gld.) over het beleid voor export van vloeibare varkensmest naar Duitsland. Na een flinke investering in een installatie voor het hygiëniseren van de mest, exporteert het familiebedrijf Meerdink al vanaf 2008 de totale hoeveelheid varkensmest van de 12.000 vleesvarkens naar Duitsland. Nu de regels vanuit Duitsland zijn aangescherpt, moet de mest via druksterilisatie verhit worden. Dit betekent grofweg

opnieuw een investering van een ton. De vleesvarkens op het bedrijf van Meerdink produceren inclusief die in de huurstallen ongeveer 15.000 kuub drijfmest per jaar. Deze mest kan niet afgezet worden op de 125 hectare beschikbare grond in Nederland. Deze grond gebruiken ze voor de mest van de 150 melkkoeien met bijbehorend jongvee. Een oplossing voor de afzet van de vleesvarkensmest zoekt Meerdink in de export, zodat deze mest niet op de Nederlandse markt terecht-

Mestverwerking op bedrijfsniveau

De familie Meerdink houdt 12.000 vleesvarkens en 150 melkkoeien. In twee huurstallen liggen 2.000 vleesvarkens. In Duitsland hebben ze een akkerbouwbedrijf met 40 hectare en een vleesvarkensbedrijf.

komt. Al sinds 2002 probeert hij de mest naar Duitsland af te zetten "Financieel voordeel heeft het exporteren niet, maar we dienen wel een maatschappelijk belang door de mest te exporteren", vertelt Meerdink. Het hygiëniseren kost hem ongeveer 10 euro extra per kuub. Daar komen de afzetkosten van 6 tot 8 euro per kuub mest dan nog bij. "Het voordeel van exporteren is de gegarandeerde afzet met vaste prijsafspraken. De uitrijperiode is in Duitsland langer – tot 15 november – en in de zomerperiode rijden de Duitsers nog via sleepslangbesteding mest uit over de maïs en tarwe. Daarnaast hebben we meer dan een jaar opslagruimte op het bedrijf en kunnen we dus in het uitrijseizoen de mest leveren", aldus Meerdink. Hij raadt aan om in Duitsland met lokale loonwerkers en intermediairs te werken. Duitsers onderhandelen niet graag direct met Nederlanders. Een gedeelte van de mest gaat via de grensboerenregeling naar het akkerbouwbedrijf met 40 hectare grond in Hemden, net over de grens in Duitsland. Hiervoor heeft Meerdink een driejarige erkenning van het ministerie van EL&I. Een van de voorwaarden is dat het bedrijf niet meer dan 20 kilometer van de grens ligt. Ook is een Duitse vergunning nodig met onder andere grondmonsters en vervoersdocumenten. Van elke vracht moet aangetoond kunnen worden waar het vandaan komt en waar het naartoe gaat. De hoeveelheid mest die uitgereden mag worden moet via grondmonsters – stikstof en fosfaattoestand – aangetoond worden." Dit verschilt niet veel met de Nederlandse normen", zegt Meerdink.

Strengere regelgeving

Door strenge EU-regelgeving en Duitse wetgeving waarin mest als afvalstof aangemerkt werd met de bijbehorende strenge regels, heeft het nog zes jaar geduurd voordat de mest in 2008 daadwerkelijk naar Duitsland kon. De vergunning van de toenmalige RVV (nu VWA) was in 2002 al verstrekt. Twee keer per jaar wordt de mest onderzocht op ziektekiemen door een sterlaboratorium. "Tot nu toe zijn er geen ziektekiemen aangetoond in de mest, maar de Duitse overheid twijfelt hieraan en heeft druksterilisatie verplicht. Het is een doorgewoond handelsembargo van de Duitse overheid", vertelt Meerdink die het er niet bij laat zitten. Een brief aan staats-

Hygiëniserings

De installatie om drijfmest via stoom te hygiëniseren heeft een capaciteit van 15 m³ per uur. Daarna houden twee opslagtanks van 20 m³ de mest een uur lang warm op 70 graden Celsius.

secretaris Bleker heeft ertoe geleid dat de juridische afdeling van het ministerie van EL&I op dit moment onderzoekt of de Duitse overheid de EU-wetgeving zonder overgangsregeling zomaar kan aanpassen. Ook Hans Verkerk van Cumela en Jaap Uenk van Dofco hebben zich sterk gemaakt om de exportregels weer te versoepelen, maar tot nu toe zonder resultaat. Samen met een jurist zal de varkenshouder ook een claim indienen voor de geleden schade; de investering is in drie jaar nog niet terugverdiend, zeker niet met de huidige opbrengstprijzen van vleesvarkens en de stijgende voerprijs.

Toekomstmogelijkheden

Meerdink zit niet stil en denkt buiten de gebaande paden. Onder het motto van 3xD: denken, durven en doen, een slogan waarmee ze ooit genomineerd werden voor ondernemer van het jaar, komt er een biogasinstallatie op het erf en onderzoekt hij de mogelijkheden – in samenwerking met brijvoerverleverancier Duynie – om de varkensdrijfmest via raffinage verder te verwerken tot groene kunstmest. De ondernemer ziet veel mogelijkheden voor mestverwerking op bedrijfsniveau. "Grootschalige projecten komen moeilijk van de grond en stuiten op veel maatschappelijke weerstand", zegt Meerdink die als voorbeeld Biogas Achterhoek aanhaalt dat al tien jaar probeert om een

plek te vinden voor een grootschalige biogasinstallatie in de Achterhoek. "Projecten met biogas lukken alleen als je de restwarmte nuttig kunt gebruiken, zoals in kassen of hopelijk in de toekomst met raffinage", vertelt Meerdink die blijft investeren in innovatie zolang de opbrengsten dit toelaten. <

Hygiëniseren en druksterilisatie

Hygiëniseren van mest houdt in dat pathogene organismen, zoals *E. coli* en *salmonella*, in de mest gedood worden met een warmtebehandeling. In EU-regelgeving staat dat voor het verhandelen van mest een warmtebehandeling van minstens 1 uur bij 70 graden Celsius vereist is. In november 2010 heeft Duitsland eenzijdig besloten dat hygiëniseren niet meer voldoende is voor het exporteren van vloeibare mest en heeft het druksterilisatie verplicht gesteld. Onder druksterilisatie verstaan we het verhitten van de mest op 133 graden Celsius, minstens 20 minuten bij een druk van 3 bar.